

ABONAMENTUL

Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 «
Pe 1 lună . 2 «

Nr. de Duminică
Pe un an 4 Cor. — Pen-
tru România și America
10 Cor.

Nr. de zi pentru Ro-
mânia și strălămate pe
un 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA
și ADMINISTRAȚIA
Deák Ferenc-utca 20.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Manuscripte nu se ina-
poiază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Altă lovitură.

(R.) Ce sentimente are ministrul Apponyi față de autonomia noastră bisericească și școlară, s'a văzut nu numai din legea sa școlară, dar mai ales din amestecul recent în afacerile interne ale bisericii gr. or. române. Omnipotența ministerială nu se oprește însă numai la afacerile de ordin disciplinar, ci ea atacă de-a dreptul organismul bisericii naționale, iar dieceza Aradului pare a fi menită să primească în privința aceasta cea mai simțitoare lovitură, fără să fi dat cel puțin pretext, ci totul vine ca din senin.

În numărul nostru din urmă am dat, pe scurt, o notiță despre înființarea unei episcopii maghiare gr. orientale.

Iată acum pe larg, ceace scrie »Buda-pesti Hirlap«, organul ministrului Apponyi:

»Suntem informați, că în legătură cu împlinirea scaunului de patriarh s'a scos în evidență și chestia înființării unei episcopii maghiare gr. orientale, care ar fi episcopia sufragana a mitropoliei — patriarhe dela Carloviț. În cercuri bisericești sârbești ideea organizării unei episcopii maghiare ca sufragana patriarhiei, este primită cu simpatie. Credincioșii bisericii gr. or. cari nu sunt nici sârbi nici români, pe baza paragrafului 9 din art. IX dela 1868 și de aci încolo se mențin în toate acele drepturi pe cari le-au exercitat și până acum în ce privește dispoziția asupra afacerilor școlare și a școalelor parohiale, a limbii de li-

turgie, precum și în ce privește administrația averii și fondurilor bisericești. Deoarece îndeosebi pe Alföld sunt o mulțime de comune bisericești gr. or. maghiarizate, cari pe baza acestui paragraf vor să introducă în biserică limba maghiară, din cauza asta au ajuns în conflict cu episcopii lor. Comune bisericești de acestea aparțin număratoase la dieceza română a Aradului, iar episcopii sub nici un pretext nu admit limba liturgică maghiară.

S'a întâmplat, nu de mult că vicișpanul comitatului Ciongrad ca for întâiu iar comisia administrativă ca for al doilea a decretat limba maghiară ca limbă liturgică în biserică gr.-or. din Senteș. Într-un astfel de lucru episcopul român dela Arad a apelat și a amenințat că duce afacerea înaintea regelui, pentru că asta este știrbirea autonomiei bisericești române, iar pe credincioși i-a amenințat că dacă introduc în liturgie limba maghiară, îi blestemă, excomunică, ca pe niște schismatici.

Cine nu înțelege gravitatea acestor lucruri? Cine nu vede, că e vorba de înființarea nu a unei episcopii reclamate de necesități, ci de a pune biserica în ajutorul politicii șoviniste?

Nota o dă cazul dela Senteș, în care vicișpanul și comisia administrativă și-a permis să se amestece, în chip volnic, în afaceri intime bisericești în cari administrația politică nu poate avea cuvânt.

Recunoaște de altfel și organul lui Apponyi

că afacerea nu este atât de simplă și că ajungând s'o rezolve ministrul, conform legii dela 1868 nici acesta nu poate decretă limba maghiară ca limbă liturgică, ci cel mult poate dispune status quo!

Nu a studiat însă Apponyi degeaba la iezuiți, ci iute a găsit mijlocul de a ieși din încurcătură: înființează episcopie nouă pentru credincioșii gr.-or. »cari doresc limba liturgică maghiară«... Și fiindcă afacerea asta ar fi greu s'o rezolve în înțelegere cu episcopatul român, căci acesta se împotrivesc din motive înalte morale, bisericești și naționale, — Apponyi o aranjează cu — patriarhia! Și încă acum, în legătură cu alegerea de patriarh...

Ce-i pasă, la urma urmelor, patriarhiei din Carloviț de soarta ortodocșilor dela Senteș, H. M. Vașarhei, Mișcolț și alte parohii ce aparțin azi episcopiei române aradane? Și dacă i-ar păsa de altfel, Lucian Bogdanovits, candidatul guvernului, se gândeste întâi la mitra de patriarh, de dragul căreia desigur că nu va sta la îndoială să jertfească interesele episcopiei române aradane, ci va iscăli, fără esitare, orice i-ar cere Apponyi în privința asta.

Afacerea se va aranja deci așa cum o contemplează Apponyi și dupăcum nu vor mai putea fi priviți ca schismatici gr.-orientalii cari ajung sub scutul patriarhiei, tot așa se va găsi un mijloc de a se introduce limba maghiară și în bisericile gr. catolice ale căror credincioși au cerut deja acest lucru de mai multe ori dela episcopatul român gr. cat. din Oradia și Gherla.

FOIȚĂ ORIGINALĂ A »TRIBUNEI«.

„Convorbiri de Luni“.

— Rândunica. —

(Urmare).

Dimineața, stolul călătoarelor negri creanga unui »clatec« înflorit.

Răsărea soarele. Dintr'un lac de foc fășneau săgeți de aur și de rubine. O turmă de struți se zăgăvea pe cortina de flacări a răsăritului. Nilul era roș... par'că aducea sângele unui războiu teribil în care se măcelăriseră oameni și fiare.

Pulșorii se speriară.

»Arde Africa« strigă unul din ei și simți că aripele i-se încălzesc.

»Răsare soarele« îi zise mama și clatei dogo-rite le arătară un tablou de poezie africană: o fată goală adăpând cămilele în Nil.

Apoi, sburară cirpind peste pustia caldă a Nubiei, tristă ca un câmp al morții, — fără ape, fără flori, fără cântec — pe care zac risipite oasele fiarelor și sandalele pelerinilor putreziți.

Nilul, palmierii, umbrele stâncilor, toate se încercă în brăul de foc al zării și văzduhul tremură între nisipul deșertului și cerul încropit al Nubiei.

Un fulger le eră sborul.

Deodată vuet de talazuri se înalță în urma lor, cu coloane arzătoare de nisip.

»Simunule strigă cea mai bătrână dintre ele și un șipăt de groază crescî în deșert.

»Ce e? ce e?« tremurără pulșorii.

»Vântul morții vine din urmă, strigă mama spălmântată. Să scapere aripele, pușorii mei. Simunul dacă ne ajunge e rău. Până la Medik, în dâlmele Nilului, n'avem nici un adăpost«.

Și călătoarele se aruncară într'un sbor năprasnic.

Simunul creștră, răscolea nisipul, înălță stâlpi uriași de pulbere. Soarele piercă.

Pușorul cel mai mic se simți slăbit. Aripele îi amorțiră, de abia putu să strige »mamă« și plcă din stol în mijlocul pustului fierbinte, peste care veneau vind dunele Simunului năprasnic.

»Mamă« strigă încă odată, sbătându-se de disperare, cu ochii după cel ce-l părăslau și rămase fără putere, singur, cu aripele întinse ca două brațe cari se roagă. Simunul suflă o gură de foc și el se rostogoli cu o gheară îndoită, strânsă pe piept, ca și cum ar fi vrut să se roage celui ce stăpân e peste vânturi și peste deșerturi.

Era mic sârmanul și ce șglobiu fusese cât trăise în Saint Denis dela Reunion printre colibe pescarilor și pânzele corăbilor din port. Seara adormia într'un cuib cald sub turla albă a bisericeții bretone și povestile mamei îi fermecau. Când plecau corăbiile peste ocean, se gândia la drumuri fermecate și atunci, nu era dor, nu era fericire care să întrecă sborul către cuiburile din celalt continent.

Dar cine visează n'are parte de vis.

Bietul pușor cu aripele culcate pe nisip, cu ghiara strânsă pe piept, cu ochii duși, își culcă capul pe o aripă.

Și muri sub prăbușirea unei coloane gigantice de nisip, departe de dulcea insulă grecească și

de tufele de mirt ale ceraganului, cu cari adormia în vis în cuibul dela Caprioru.

Simunul s'aprinde, spulberă nisipul, îl vântură, ridică talazuri și trece înainte încercând caravanele, astupând corturile nomazilor și odihnindu-se la marginea deșertului în tufșurile calde ale Nilului.

Stolul se oprî la Medik, sub căpriorii desvâlșiți a unei »funde« arabe.

Erau sdrobite.

Rândunica frântă, ca o mamă căreia i-a murit copilul, ar fi vrut să steie locului și să și plângă pușorul care rămăsese îngropat în nisipul deșertului... fără umbră, fără flori, fără cântec, fără dulcele povești ale apelor.

Dar cea mai în vârstă dintre ele le spuse că funda unde s'au oprit e un cuib de hoți africani și le arătară șăgețele sclipitoare răzimate de părete.

»Să fugim« zise ea și zburând de pe căpriorii fundei se lăsară pe Nil, băură apă, își scaldară aripioarele și așa înviorate zburară peste tufele de aur, peste palmieri, peste țarmurile înalte, cu ruini de ziduri, cu corăbii prăpădite, cu stoluri de flamingi, cu struți însetați și cu africani de bronz sub pălăriile de papură.

Văzură Assuanul, lectica unei prințese egiptene, adormită sub un polog subțire ca în »O mie și una de nopți« cu sânul gol, albă ca spuma, cu buzele roșii ca răsura din Magdala și purtată pe umerii de fier ai sclavilor în mișcarea evantelelor din pene scumpe de pământ.

»O prințesă albă, ciripi un pușor, o printesă albă! Cine-o fi?«

Primejdia amenință de-o potrivă *amândouă* bisericile române din patrie.

Parcă-l doare pe catolicul Apponyi faptul că grecii dela Senteș ori macedo-românii din Miscolț nu înțeleg liturghiile! Dar un-gurii catolici știu latinește și o înțeleg?

Nu, ci el vrea să-și creeze încă un mijloc, dintre cele mai puternice, pentru a maghiariza și mai ales să împiedice: *nu cumva bisericile române să-și recâștige și naționalcește pe credincioșii cari s'au maghiarizat în decursul veacurilor...*

Tendența asta e vechie. Deja episcopul Goldiș a trebuit să lupte contra ei și a amenințat pe ministru că merge la M. Sa, dacă guvernul forțează lucrurile.

Nici d'atunci încoaci, guvernul maghiar n'a slăbit și comunicatul din »Budapesti Hirlap« este o dovadă despre lupta ce a trebuit s'o poarte episcopul și conzistorul din Arad.

Se pare însă că lupta cea grea vine numai de aci încolo. Sperăm că ea ne va găsi uniți pe toți din toate diecesele de același rit și pe *ambele biserici române, căci primejdia nu este de caracter local ori de dogmă, ci ea este îndreptată deadreptul întru fața ființei noastre naționale.*

Andrássy asupra sufragiului universal. În numărul de ieri al ziarului »Magyar Hirlap« contele Andrássy scrie un semnificativ articol în ce privește programul mult așteptatei reforme electorale. Regăsim aceleași tendințe ce s'au în-vederat atât de des în discursurile și articolii de ziare ale nobilului conte. Privim însă cu un zîmbet împăcat campania ce se urmează pentru extirparea în embrion al acestui drept cetățesc cardinal. Impotriva oricărui proiect ce n'er introduce acest drept în concepția lui genuină — se va scuiă de astădată tot ce mai aspiră la viață și viitor mai fericit în această țară. Iată de altfel crâmpele mai însemnate din acest articol:

»Actuala lege electorală e învechită. Durere, am lăsat să ne scape vremea ce ar fi îngăduț și reforme mărunte. Azi o reformă radicală nu se mai poate lucunjură.

»Scăderea cea mai însemnată a legii de azi e, că muncitorimea, care azi e conștientă și bine

»Cine-o fi?« Se întreabă rândunelele după vârful unui zid ruinat.

Șerazada din Bagdad — șoptiau copiii Assuanului, cari se țineau după lectică cu ramuri de lă-măiță crescute pe ruinele templului lui Piah.

»O cunosc, zise tristă rândunica, o cunosc. E logodnica prințului din Assuan. Anul trecut am văzut-o scăldându-se într'o baie de marmură, în Siria.

Eră și mai frumoasă.

Când stătea pe țărnuț băel, o lebdă ca spuma își întindea pliscul de aur printre picloarele ei de zână antică. Eră ca Leda lui Tyndar.

»Aș vrea să-l ciripesc să se scoale«, zise celalalt pulșor și prințesa albă se trezi în lumina de asfințit a Nilului și deschise niște ochi albaștri ca opalul cerului grecesc și dulci ca mierea Siriei.

Slavele bătură tamburele și în cântece dulci o duseră pe țărnuț Nilului în grădinile vrăjite ale unui palat de marmoră.

»Să rămănem aici, să rămănem aici...« ciripiră rândunelele și zburară după lectică pe trigiifa unei arcade din grădină, cu stăpii împletii în vișă egipteană.

Soarele asfințea.

Lectica se opri pe terasa palatului în cătecul fântănilor răcoritoare. Prințesa din Assuan, frumoasă ca o Afrodită, coborî dintr'ansa într'un vestmânt de zână și în sunet de flaute și de tambure intră în palatul incendiat de soare.

Slaveii se risipiră.

Numai păunii se plimbau pe pulbera de ru-bine a teraselor, în câniecul apelor de flacări.

organizată, nu e reprezentată în Cameră. Pătura asta mare a societății trebuie primită în reduta constituției. Vieții noastre politice din viitor trebuie să-i dăm din ce în ce un conținut mai so-cial, trebuie să îmbrățișem interesele oamneiilor mici. E de sanăt situația materială a micilor pro-prietari și a muncitorimel.

»Polemile urmate cu socialiștii până acum au fost sterpe. Numai o politică economică sănă-toasă va câștiga pe toți pentru idea de stat. Viața de stat să se întemeieze pe reforme economice, administrative și sanitare.

»Și chestiunea de naționalități, care în cadrul noiei organizații primește o însemnătate poten-țată, numai prin reforme interne salutare (O Mo-riș! — N. R.) se poate rezolvi«.

Perfidii.

Dacă în anele omenirii se va pomeni vre-odată de viața politică a Ungariei așa cum se oglindește în presa maghiară, co-ruptă și prostituată de guvernele cari s'au perândat în vremile noastre pe jilțul puterii, atunci desigur că ea nu va putea servi de-cât ca exemplificarea cea mai răspicată a perfidiei omenești, ca întruparea cea mai tipică a minciunii și perversității morale.

Această presă este cea mai credincioasă expresiei a politiceii ce o practică bărbații de stat ai Ungariei, în ea se resfrânge su-fletul celor dela putere ca într'o oglindă de argint.

Stăpânii îmbătrâniți sufletește, slăbiți de trândăvia în care au trăit atâtea vremuri, simt cum s'apropie vijelia vremurilor, cari prevestesc premenirea din temelii a ordinii sociale, aud din depărtare glasul tuturor neamurilor, sănătoase și puternice, cerând intrare în templul puterii, pe care ele l-au clădit și în care astăzi și ele vreau să fie ascultate.

Ca orice neputincios ajuns în fața pri-mejdiei, care n'are curajul să moară cu fruntea senină și supărat că în viață n'a săvârșit decât fapte bune, se svârcolește și încearcă să scape de pedeapsă prin fățăr-nicie, prin minciună, prin corupție și prin perfidie.

Passarea ibis se sculptă în nimbul uriaș al soa-relul. Și în fața acestei divinități păgâne, rându-nelele se rugară pentru sufletul pulșorului îngro-pat în dunele de nisip ale Nubiei.

Când răsări luna, trestille cântară »visul lui Asiris.«

Florile de lotus se aprinseră și lebedele înce-pură să plutiască printre dulcele lumii albastre ale Nilului.

Rândunelele obosite, adormiră pe arcadă în boarea cântătoare a celei mai frumoase nopți egi-ptiene.

»Te lăsăm cu bine prințesa de Assuan ciripiră rândunicile dimineața, te lăsăm cu bine.«

Și după ce se'aviorară în bura unei fântăni din grădina palatului de marmoră, porniră spre Teba cetate cu o sută de porți, — un maldăr de ruine în hypostilele cărora dorm struții și pasc caprele africanilor.

N'apucă s'asculte povestea cetății și-un păstor teban dete cu praștia în cîsla rândunelelor, de pe muchia unui zid ruinat.

Un țipăt pătrunzător înfloră ruinele. Rândune-lele sburară, dar pulul cel mai mare isbit în a-ripă, se rostogoli după zid și căzu sgârcit, la piciorul unei coloane uriașe.

Thebanul sălbatic îl culese dintre burueni, îl frânse gâtul, îi smulse penele pătate de sânge, îl înfipse în vârful pumanului și-l rumeni la fla-căa focului care ardea sub un portic de platră. Apoi îl mănca, cu un pumn de curmale dulci.

(Va urmă).

Gh. D. Mugar

Acesta e sistemul guvernelor ungare dela crearea dualismului încoace!

Acestea sunt virtuțile, cari împodobesc publicistica guvernamentală din Ungaria, care creiază opinia publică maghiară.

Această presă de câte-ori are numai pri-lej, calumniază și batjocorește, nepedepsită neamurile țării. Le calomniază și batjoco-rește plătită de guvernele țării și aplaudată de justiția ungară.

De câteori poate, înregistrează în condica minciunilor ei zilnice toate veștile despre na-ționalități, cari compromit lupta acestora împotriva stăpânilor dela putere.

Cea mai proaspătă minciună o spune »Budapesti Hirlap« în numărul său din 15 Aprilie a. c., în care se ocupă, la loc de frunte, și de articolul nostru »Două culturi«, încercând să dovedească cu ajutorul lui, că pă-tura noastră cărturărească nu are nici o în-rudire culturală cu țărănimea, că prăpastia dintre aceste două pături e așa de mare încât țărănimea n'are nici o încredere în conducătorii ei de astăzi. Logica ungurească din toate aceste nu poate deduce decât că corifeii politiceii naționale românești sunt niște agitatori, cari tulbură liniștea poporului pașnic, mulțumit și fericit că s'a născut pe pământul acestei patrii, că reprezentanții po-porului românesc din parlament nu au nici o trecere înaintea poporului dela sate și nici nu reprezintă interesele acestuia.

Povestea e veche.

O cunoaștem cu toții și nu mai e vred-nică să fie palmuită de nici un condeiu ro-mânesc, fiindcă știm cu toții de ce oameni e scornită și de ce urechi e ascultată.

Nu putem trece însă peste *perfidia* dom-nului care a ticluit minciunile din pomeni-tul articol al gazetei ungurești.

Dumnealui cunoaște foarte bine toată discuția ce s'a născut în jurul articolului »Două culturi«, dovadă că citează o parte din »demagogia criminală« a dlui Popovici. Știe prin urmare foarte bine cine a scris articolul apărut în »Luceafărul« și cu toate acestea îl atribue poetului Goga, pe care din acest prilej îl și laudă.

Mișelia e evidentă.

Constatări dureroase pe cari le-am fă-cut despre scăderile păturei noastre cărtu-rărești se atribue tendențios poetului apre-ciat și iubit de întreg neamul românesc știutor de carte, ca ele se câștige în valo-are și să poată fi întrebuințate ca arme cu atât mai grele împotriva deputaților noștri.

Aceste apucături desigur nu vor surprinde pe nimeni, fiindcă cunoaștem până'n ră-runchi tactica presei susținută de guvernele ungare.

N'au să surprindă nici minciunile pe cari le spune autorul articolului unguresc despre țărani noștri, că aceștia nu mai vreau să știe de daco romanism, de naționalism, ci că acestora le stă capul la *comunism*.

Neadevărurile din urmă sunt scoase din articolul dlui Aurel C. Popovici, »Demago-gie criminală«, apărut în revista *Convorbiri Literare*, care a făcut o neiertată greșală, interpretând falș intențiile noastre și vul-garizând niște acuze neintemeiate la adresa noastră.

Putem să tragem însă și învățături din articolul unguresc.

Cei dela cârma țării, cari își simt zilele numărate, cari văd că prăbușirea întregului sistem clădit din minciuni și din nedreptăți, nu se mai poate amâna, încearcă pe lângă

luptele de rassă, să provoace și desbinarea lăuntrică dintre popoarele țării. Aleșiuesc slăbiciunile naționalităților și nu se sfiesc de nici un mijloc pentru a paraliza lupta sfântă a acestora.

Mai mult ca oricând trebuie deci să ne strângem rândurile, să ne dăm seama singuri de păcatele noastre și lăpădându-ne de ele, să ne străduim la încheierea poporului nostru. Trecutul nostru de țărani, nădejdea în viitorul ce-l are neamul nostru de pe aceste plaiuri ne îndrumă pe noi cărturarii: *Să fim una cu poporul!* Să ne lăpădăm de toate pornirile rele, pe cari le-am învățat deta străini, să ne întoarcem cu toții la *cinstea* strămoșască, căci numai atunci va fi *viitorul al nostru*.

Oct. C. Tăslăuanu.

O criză latentă.

Am semnalat deja în numerii noștri trecuți frământările iscate în jurul chestiunii urcării soldelor ofițerilor. Judecând, după valorile de animație ce le aruncă aceasta chestiune, argumentația aprinsă ce se urmează în presa austriacă și maghiară — se învederează tot mai mult criza de cabinete ascunsă în simburile acestei chestiuni.

Fără îndoielă situația materială a corpului ofițeresc e foarte precară. Nămolul de datorii în care e înglodată tagma acestor oameni de sărăcie lucie — amenință cu zdruncinare morală armata comună. E just și echitabil până când rezonanțele de stat hotărăsc menținerea acestei instituții, ce ca un polip uriaș sugă sucii vieții economiei de stat, — să li se creze și ofițerilor minimul indispensabil de existență, ținând că rolul lor în preocupările culturale moderne se reduce în mare parte la un rol șters.

Surescitate odată nădejdiile de lefuri mai bune — e de înțeles de situația grozavă, dacă s'ar abrogă respective amără pentru vremi neprevăzute rezolvirea acestei chestiuni. Cercurile militare contemplează de-o-camdată în liniște fazele prin care trece aceasta chestiune vitală a lor, mângâiați de nădejdea că, votându-se urcarea retroactivă pe anul 1908 — conform enunțărilor și obligamentului luat de miniștrii Achrenthal și Schönauich în delegația austriacă trecută, — ar primi cu toptanul — într-o sumă frumusească — parale și astfel și-ar arăta fiecare în parte datorile.

Soarta urcării soldelor se bazează de altfel pe razim de autoritate supremă. Monarhul își lubește armata, însuși militar din creștet până în lăpși, și după comunicatele inspirate e și azi neclintit în dorința de a vedea tranșată norocosă chestiunea aceasta. De altă parte socialiștii creștini, — cei mai fervenți sprijinitori ai dorințelor din Burg — a agită zilnic în organul lor *Reichspost* în favoarea urcării soldelor. Cercurile militare superioare — de asemenea întrebuințază toate mijloacele ce le stau la îndemână, iar în Reichstag chestiunea întâmpină cel mult opoziția social-democraților. — De remarcat e că peste tot chestiunii li-se dă un colorit exclusiv financiar.

»Die Zeit« — într'un articol spune că enunțările lui Achrenthal și Schönauich făcute în ședințele delegațiilor lor s'au făcut numai cu *știrea* coroanei, ci chiar din *directă imputare*. Din asta se învederează că cercurile superioare militare nu pot primi rezolvirea chestiunii în pendență de complexul celorlalte chestiuni militare. Că ce părere are monarhul în privința asta, Kosuth s'a putut convinge în senzaționala sa audiență.

»Neue Freie Presse« de Sâmbătă scrie, că Achrenthal e pregătit la toate și e gata să-și tragă consecvențele în caz de nereușită. — De altă parte miniștrii maghiari își spală mâinile în fața țării, căci zic ei în privința urcării soldelor guvernul maghiar n'a luat asupra-și nici un obligament și că Achrenthal s'a legătuț fără consențimentul lor prealabil.

Zadarnic, voința monarhului aruncă o lumină prea hotărâtă în soarta chestiunii, decât ca nădăbăloșii noștri să nu încerce cu un arsenal întreg de rabulistică să-și salveze fotoliile, silind coaliția să-și probeze elasticitatea și pentru solda urgisită. Ori poate, fiindcă se apropie plinirea vremii, de frica curentului puternic ce s'a înstăpânit în țară pentru sufragiul universal nefalsificat — vor întrebunța de pe ultima treaptă a fiascului popularității lor chestiunea soldelor de luntriță ce să-și treacă în apele de mai înainte? Audiențele tainice acordate zilele trecute lui Széll, Zichy, Fejérváry sunt foarte semnificative în perspectiva politicii din Mălu, pe când se speră că guvernul luându-și inima în dinți va prezenta proiectul său hibrid asupra sufragiului universal.

Conturile unei crize ce amenință cu remenieri ministeriale se lămuresc deci mereu. Dar noi credem că se va găsi vre-un expedient norocos pentru ambele părți.

Poziția lui Achrenthal e solidă, n'a cîntinat-o nici chestiunea liniei Sandjag, ci dimpotrivă ea a fost un precedent la apărință nefavorabil, dar care a pregătit calea pentru înțelegerea într-o chestiune de mai mare greutate internațională: acțiunea unitară a Austro-Ungariei și a Rusiei în privința reformelor macedonene.

Activitatea lui pentru monarhie e aproape indispensabilă, în urma numărărilor demersuri de politică externă începute și conduse de el.

Un vânt debil suflă din Viena, ce pare însă a crește pe zi ce merge și poate risipi îngâmfarea coaliției, care se crede de-o-camdată deponitara încrederei regelui, în țara noastră.

Greve studentești.

Șirele acestea le scriem la nădejdea că vor fi celea dintâi ce le vor întâlni studenții de pe la gimnaziile sosiți acasă pe ferile Paștelor. În ferile li-se deschide și lor prietă să citească ziarele noastre mai în tihnă, căci la școală rigorea dictată de vederile »circumspecie« ale direcțiunii li fereste ca de foc dela celrele gazetelor românești.

Apoi dragii mei e frumos lucru să fi student ca sufletul împovărat de prisosul de viață tineresc, mai ales student »sexian«, »septiman«, căci »octavanii« sunt mai ursuzi și »flicoși« — stând în presajma maturii.

Cutezat e și nu e lipsit de poezie ca în avântul de revoluționar să parcurgi strădele oreșelului cu chipul dat peste pletele ce-ți cadrează fața atât de »poetic« în fruntea grupului tău de tovarăși juruți pe pistol, cruce și cuțit »până la moarte«, — »demonstrând« încontra »spiritului ruginit« de care se conduce corpul profesoriei gimnaziale. Voi vreți doar să regenerați acest spirit »conform cerințelor moderne«. Fruntea noastră atât de senină și nalvă însă nu înțelege, căci nu poate să înțeleagă ce grozavă primejdie poate să descarce neastâmpărul vostru tineresc asupra celor mai scumpe blericute ale culturii românești: năcăjtele noastre gimnazii.

Nu vedeți haita de lupi, cu ochii scânteietori de ură a tot ce e românesc, străjuind preajma nizuștelor noastre culturale și gata în orice clipă prietnică să se năpustească asupra noastră. Sufletele voastre, celea mai neatinse de norolul vieții speculative, în idealismul lor de bună seamă, nici visează că primejdia cât e de iminentă. Nu vă înfloră pe voi gândul că a-ți putea fi pricinitorii descărcării unei astfel de primejdii, când nălșoarele culturii românești se pot izbi în tot momentul de Scylllele create de legea lui Apponyi.

Veți fi cetit unii dintre voi, că dnul Jancsó Benedek în calitate de comisar guvernial va vizită și studii școalele noastre din comitatul Sibillului. Cei mai ceteți veți ști cine e acest domn, și că e cel dintâiu vultur ce se lasă asupra visteriei așezămintelor noastre românești. De ce tocmai în comitatul Sibillului? Acolo avem doar școlile cele mai frumoase și la nivelul celor din centrele maghiare.

Tocmai împrejurarea asta învederează însă tendința acestei cercetări oficioase. Se speră a se găsi manuale oprite, »harte daco-românești« și

alte obiecte ale închipuirii lor inspirate de o conștiință rea. Dar lasă să vie!

Nu credeți că acest domn poate fi prevestitorul unui sistem de șcane, de cercetări guverniale, ce s'ar putea estinde și asupra gimnaziilor. Nu ne-am teme de nimic, dar știm că răutatea lor, fantazia lor bolnavă de șovinism, va vedea spectrii și umbre ce amenință »ideea«.

Dar să ilustrăm aceasta cu nefasta grevă a băleților dela Năsăud.

Din cauză că un tânăr profesor în izerpel pentru catedra sa de limbă elină a urcat numărul oarelor de prelegere, studenții sextani au declarat »greva« lipsind dela școală și venind în colisiune cu direcțiunea gimnazială. Abstragem — deocamdată — de împrejurarea, că e vremea deja să se înlocuiască și la liceele noastre catedra asta mașteră cu studiile de neasemnat mai de folos ale științelor naturale, literaturii clasice, și limbilor moderne. Există și la noi înlocuirea asta, dar mai mult fictiv, căci nu sunt profesori corăspunzători. Ajunge, că sextanii dela Năsăud au dat o expresiune foarte detestabilă antipatiei lor față de limba elină. »Esti Ujság« satelitul arhișovinistului »Budapesti Hirlap«, a grăbit cu un articol înșinuant plin de invective la adresa corpului profesoral, să răspândească și să întărească aversiunea publicului maghiar față de așezămintele românești. Articolul culmină în senzația minciunii, că studentii ar fi amenințați direcțiunea gimnazială, — dacă aceasta nu le va împlini pretenziunile — cu denunciare la forurile școlastice superioare, că la liceul din Năsăud se întrebuințază manuale oprite. Minciuna e atât de grosolană încât se învederează de sine.

În culbarul șovinist din Budapesta înse minciunile astea prind, iar opiniunea publică a Pestei propenderază în cea a maghiarilor. »Până unde a putut să degenereze corpul profesoral, spiritul școlăii, când studenții pot să pozeze în rolul de terorizatori. Mai este în lume vre-un guvern care să tolereze uu astfel de gimnaziu și să nu l-nimicească în decurs de 24 ore — se iatrecă satelitul arhișovinistului. Ziarele mari lasă — minune — s'au sfiit să slarmeze publicul cu minciuna atât de sfrontată, dar cazul l-au înregistrat tot pe atât de tendențios la știrile zilei. Ce a folosit desmințirea dată de dl Gheție și înregistrată cu petiț la o coadă de coloană? Picurul de venin și-a făcut calea în organismul inficiat al masselor șoviniste.

Cazul e de un memento prea serios atât pentru școlarii cât mai ales pentru direcțiunile gimnaziale. Din partea direcțiunilor adevăc se porcede de obicei arbitrar și cu nesocotire a psihologiei sufletelor tinere înclinăte pentru extremități. »Grevele« acestea trebuie sufocate cu multă-mulță prudență, iar pedepsirea celor vinovați e de rezervat pentru timpul când spiritele s'au potolit definitiv. Dar mai cu înțelepciune se impune lertarea, căci aici nu e la loc rezonul creării de antecedente, de pilde ce vor inspira generațiile proxime.

Ne doare, că gimnaziile românești sufăr mai des de calmitatea neastâmpărului tineresc. Dovada e că în privința asta avem și o mică literatură.

Nădăduesc că cei mai inteligenți liceani vor fi înțeles pe deplin statul, ce rezultă din șirele acestui articol și vor înfiuța asupra colegilor.

N'am ținut de corect să polemizăm cu școlarii în tenorul cronicarului din ultimul număr al revistei »Luceafărul«. Sunt înțelepte revindcăriile de autoritate ce le servește anonimul cronicar prin provocări la chestii de didactru, stipendii și ajutoare materiale de altă natură, dar nu e de demnitate să polemizezi în spirit de partid contrar.

Iar acum mă adresez de nou vouă, iubii liceani cari sunteți văstarii nădejdiilor noastre de mâne. Cea mai frumoasă țintă pentru voi nu poate fi decât cartea și iarăși cartea. Cunoașterea femeinică în deosebi a limbii și literaturii noastre. Trecuți odată peste pragul gimnaziului și ajunși în vălmășagul micilor mizerii zilnice dela universitate, mulți dintre voi vor șovăi în râvna de a-și desăvârși cultura românească. Faceți prin sporul vostru în studii ca bătrânul director suprem ce vă cercetează la esamene an

Cel dintâi atelier de pietre monumentale aranjat cu putere electrică.

Gerstenbrein Tamás — măstru de monumente și pietre de simlir. —

Fabricație proprie din marmoră, granit, seynit, la brador etc., din pietre de mormânt magazina se află în Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.

Cancelaria și magaziniul central: **Kolozsvár, Dézsma-u. nr. 21.** Telefon 662.

Filiale: Nagyvárad, Nagyzeben, Déva și Bánpatak.

de an, Kuncz Elek, să rostescă uimit de vrednicia voastră cuvintele. »Doamne, de ce nu mi s'a dat să pot constata și la gimnaziile maghiare un progres atât de eminent«, cuvinte ce le-a rostit nu odată.

Un moș mai tânăr.

Situația în Balcani.

— Declarațiunea lui Aehrenthal. —

Contele Aehrenthal, ministrul de externe austro-ungar se declară în ziarul francez »Le Matin« asupra situației din peninsula balcanică.

Numitul ziar a cerut informațiune în chestia aceasta dela Aehrenthal, care s'a și grăbit a răspunde în scris. Declarația lui Aehrenthal a produs impresie bună în cercurile politice din Paris, deoarece se învederează, din acest răspuns al ministrului, că proiectele Rusiei referitoare la Macedonia vor fi primite de toate marile puteri europene. Să vedem însă declarația lui Aehrenthal:

»Chestia macedoneană a trecut în alte faze deoarece din partea puterilor europene s'a observat, că de aici înainte controlul în Macedonia să se extindă asupra mai multor puncte, referitor la care până acum a fost imposibil. Până de prezent Turcia nu a primit reforme formale dela marile puteri, și așa referitor la acelea nu se poate declara. E de prevăzut — a continuat ministrul — că va trece puțin timp până ce marile puteri se vor putea înțelege asupra tuturor punctelor referitoare la Macedonia. Dar deja de pe acum putem lua cu siguranță, că bărbații politici de stat ai marilor puteri vor face totul, pentruca nici decât să nu se abată dela punctul de vedere observat până acum. Declarațiile oficiale și semi-oficiale ale marilor puteri nu trag la îndoielă, că marile puteri atribuie mare însemnătate bunei înțelegeri în cece privește rezolvarea în mod definitiv a chestiunii macedonene.

»Argumentul cel mai bun pentru aceasta este și aceea împrejurare, că aproape toate marile puteri, cari au subscris tratatul dela Berlin, au primit ca bază a pertractărilor viitoare proiectele Rusiei. Chiar și Anglia este aplicată a primi aceste reforme ca bază a viitoare pertractări, și totodată este gata a revizui acele puncte ale reformelor sale, cari sunt încoțricare cu cele rusești.

»De prezent proiectele Rusiei stau în locul prim. Marile puteri cari la început cu rezervă au voit a accepta primul punct al acestor proiecte, dând prin aceasta dovadă despre aceea, că voiesc a lucra în bună înțelegere într'uzolvarea chestiei macedonene.

Aceasta ar fi un rezumat al declarațiilor ministrului de externe austro-ungar Aehrenthal, care face mult sânge rău foilor opoziționale maghiare, zicând, că nu altă putere a pășit »entente« înainte intereselor Austro-Ungaria în Balcani, ci chiar Rusia cea nimicică în Orientul Extrem și zguduită până în temelii de multele revolte ale nemulțumiților. Și aceasta s'a întâmplat numai de dragul lui Aehrenthal, favoritul coaliției ungu-rești.

Din România.

România și Statele-Unite. Negocierile începute încă din anul 1901 între România și Statele Unite ale Americii, pentru încheierea unui tratat de extradare, au ajuns la un bun rezultat.

Intemeiat pe principiile de drept internațional și pe legislațiunile penale ale ambelor țări contractante, s'a încheiat un tratat de extradare, prin care se vor predă în mod reciproc indivizii urmăriți sau condamnați pentru delictele ori crimele de mai jos, cuprinse în jurisdicțiunea uneia din părțile contractante, bine înțeles pe baza dovezilor de culpabilitate considerate ca suficiente spre a justifica legalmente arestarea și darea în judecată a delincuenților:

Omor, tentativă de omor, viol, avort, atentat la bunele moravuri, bigamie, incendiu, distrugere ori întrerupere cu voință a comunicației pe căi ferate, crime comise pe mare, furt, tâlhărie, fals în scripte, în acte publice ori în titluri de credit, malversațiune criminală sau sustragere frauduloasă a funcționarilor sau depozitarilor publici, ori a persoanelor particulare angajate (când suma

sustrasă trece de 1000 lei), sechestrarea de minori ori adulți, furtul de efecte, bunuri sau de bani în sumă de cel puțin 125 lei, escrocherie (peste 1000 lei), jurământ fals, fraudă și abuzul de încredere, crimele și delictele pentru suprimarea sclăviei și a negoțului cu sclavi, mituirea, bancruta frauduloasă și, în genere, în caz de complicitate în vre-una din crimele sau delictele menționate.

Între celelalte puncte ale tratatului, cele mai de seamă sunt acestea: nu se extrădează pentru crimele sau delictele de un caracter politic, nici pentru faptele în legătură cu ele — nu se socot ca crime politice, nici ca fapte conexe cu asemenea crime: omorul, asasinatul, otrăvirea și atentatul, comise la viața unui suveran ori a unui membru al familiei lui; nu se extrădează cetățenii uneia dintre cele două părți contractante. Obiectele găsite în posesia fugarului în momentul arestării, se vor predă, — respectându-se dreptul unui terțiu asupra lor, când el există — conform legilor părților contractante, odată cu individul.

S'a stabilit ca fiecare din cele două state să poată denunța acest tratat, avizând pe celalalt despre intenția sa cu 1 an înainte.

Printr'un protocol final, s'a convenit ca extrădarea unui individ acuzat de crimă pedepsită cu moartea, să se acorde numai când guvernul Statelor-Unite va da guvernului României asigurarea că individul, dacă va fi condamnat, nu va suferi pedeapsa cu moarte.

Academia română. După cum se știe, Academia Română a ținut Vineri ședință plenară, sub președinția A. S. R. Prințul Ferdinand, președinte de onoare al Academiei.

În această ședință dl I. Bogdan a făcut o interesantă comunicare. Citește și analizează documentul răzeanilor din care reesă că prin actul hrisov Ștefan cel Mare, în anul 1484, acordase pământ unor foști ostași, patru la număr, ca răsplătă pentru bravura lor ostășească, așa după cum se obișnuia pe acele vremuri.

Faptul că li-s'au dat pământ a făcut ca ei să capete și titlul de boieri și parte din urmașii lor, vor fi ocupat dregătorii înalte în Moldova. Locul acordat era situat pe Nistru, unde cei patru răzeni dăduseră probă de multă vitejie, toată viața lor, ca strejari (pazaici), apărând țara de invaziile tătarilor. Pe acel loc, mai târziu, urmașii lor înmulțindu-se, s'a făcut satul răzeanilor, care multă vreme a fost împărțit în patru părți.

Întrând în partea a doua a comunicării sale, d-sa arată cum era organizată oastea moldovenească în secolul XV-lea, spunând că numai de atunci în colo se poate vorbi de o armată românească organizată, deoarece până atunci armatele Valachiei și Moldovei nu aveau nici o organizare și e o oroare foarte mare pentru acei istorografi cari susțin că pe timpul lui Mircea cel Bătrân ar fi existat o armată permanentă.

Arată cum cele trei unități ale armatei de pe acele vremuri erau: Curtea (curteni), ceata (cețași) și pâlcul; cum domnitorul îi strângea la vreme de nevoie și sfaturile (instrucțiunile) ce le dădea cu vrivire la modul de a se apăra.

În fine, spune că această organizare, care a făcut fală neamului moldovenesc, a fost complet distrusă de domnia fanariotă, până la reglementul organic când a fost din nou înființată.

Încheind, spune că, după cum numai grație acelei organizări și bravurei de pe vremuri a ostașilor români se datorește faptul că am putut rezista și a ne menține între atâtea popoare dușmane din care două catolice, noi rămânând tot ortodoxi, aceasta bazată pe strânsa legătură dintre boeri și ostași și pe respectul și stima de care se bucura armata în acele timpuri.

Aduce elogiul bunei organizări a armatei de azi și dinastiei domnitoare.

Lupta în comitate.

Congregația de primăvară a comitatului Arad este convocată în adunare ordinară pe ziua de 29 Aprilie.

Toți membrii români să-și țină de datorie a se prezintă.

Din străinătate.

Conflictul la granița ruso-persiană. Agenția telegrafică din St. Petersburg anunță despre conflictul ruso-persian următoarele: Trupă de curzi (Persia) care operează la granița Rusiei constă din 500 de inși. În Belasuvăr (Persia) s'a întâmplat o ciocnire groznică între curzi și ruși. Rușii au dat foc satului în urma cărui fapt curzii s'au retras lăsând 34 de morți pe câmpul de luptă. La granița Persiei domnește anarhia. Linile telegrafice sunt nimicite deoarece din stabilimentul Zagriar curzii au puscat asupra rușilor, aceștia primind ajutoare au început o bombardare strânică, aprinzând întreg stabilimentul și alungând pe curzi din el.

Prințul Bülow la Rampolla. Roma, 18 Apr. Azi prințul Bülow într'o trăsură închisă s'a dus în piața San Pietro, unde locuiește cardinalul Rampolla. Servitorul cardinalului a rămas ca trăznit când cancelarul și-a spus numele. Imediat a plecat să-l cheme acasă pe cardinal care se rugă în biserica San-Pietro. Prințul Bülow a discutat timp de o oră cu cardinalul, care apoi și-a petrecut oaspele până la vila sa. Despărțirea a fost foarte călduroasă și amicală.

Barbarismul bandelor grecești. Din Seres se anunță că comitetul grecesc din aceste părți au ars în satul Alistrați casele fraților Traico. La 24 Martie a ucis un băiat de 12 ani din satul Iri-Dere.

Au amenințat satele românești din împrejurimile Seresului că de nu vor trece la grecism le vor face praf și cenușă.

Barbaria grecilor e fără păreche. Cu sila vreau să despoaie pe frații noștri aromâni de legea și limba lor. Și neputând să-i desnaționalizeze prin cultura lor pe care n'o au nici prin limba lor sășăită și artificială, acești fanatici recurg la revolver și alte arme barbare.

Scârboși și sălbatici oameni! Fiecare din acești palicari se crede un Pericles un Homer al timpului de azi pe când în realitate sunt niște bandiți și tâlhari, cum nu se găsec aiurea. *Oh divinale Homer, fie muza nu ți-a spus, că ce o să ajungă strănepoții tăi în veacul al 20-lea?*

Starea anarhică din Haiti. În republica Haiti (din Antile-mari) focul răscoalei nu este potolit încă. Guvernul a declarat starea de asediu și alături fără multă ceremonie l-au decapitat pe fostul ministru Lumire.

Mișcarea culturală.

Teatru românesc în Sibiu. Societatea diletanților din loc va aranja în 3 și 4 Maiu 1908 st. n., în »Muzeul Asociațiunii« două reprezentațiuni teatrale cu concursul artiștilor dramatici Z. Bârsan și O Bârsan la cari se vor reprezenta *Duminecă*, în 3 Maiu 1908 st. n.: »Chinul unei femei«, dramă în două acte, după E. Girardin. »Cănele și pisica«, comedie într'un act. Luni, în 4 Maiu 1908 st. n.: »Drepturile sufletului«, dramă într'un act, de G. Giocosa. »Dela Nord în Sud«, comedie într'un act, de D. Piccolli. »Invățata«, comedie într'un act, localizare din limba franceză.

— Curatoratul bisericesc gr. cat. din Cașva (Kásva) aranjază reprezentațiune teatrală, împreună cu cântări și dans. Luni în 27 April st. n. (a doua zi de Paști) în localul școlii gr. cat. din Cașva sub conducerea dlui Florian Pop, învăț. substituit. Venitul curat este destinat pentru înființândul cor și reuniune de femei în Cașva.

Program: 1. 1. »Cuvânt de deschidere«, rostit de preotul local: Simeon Zehan. 2. »Carul cu boi, cor în 3 voci, executat de pruncii școlari. 3. »Despre beție«, trialog, rostit de trei băieți școlari.

II. 4. »Ruga dela Chisetău«, comedie populară într'un act cu cântece și joc. III. Dans.

*

— Societatea de diletanți români »Progresul« din Făgăraș, aranjează producțiune teatrală, Marți în 15/28 Aprilie (a treia zi de Paști) 1908, în sala dela »Hotel Paris« (Sorea) Făgăraș. Dr. Ioan Șenchea președinte, Ioanu Djenariu, cassar, Mateu C. Jiga, secretar, dr. Titu Perța, v. președinte. Inceputul la 8 ore seara precis.

Program: »Nepotul Răsăfat«. Farsă în 5 acte. După o traducere a lui Ioan St. Șuluțiu, prelucrată de T. V. Păcățian. După producțiune urmează dans.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 20 Aprilie n. 1908.

— Sinoadele eparhiale din Arad, Caransebeș și Sibiu sunt convocate în șesiune ordinară pe Dumineca Tomii.

— Predică. Ieri predica în Catedrală a rostit-o directorul seminarial dl Roman R. Ciorogariu.

— Congresul presei. Inregistrând propunerile făcute de confrății dela »Lupta«, »Gazeta Transilvaniei« în numărul său dela 6/19 c. scrie:

»Părerea confrăților dela »Lupta«, că până la Paști ar fi timp de ajuns ca presa să aibă vreme a se declara în chestiunea aceasta pe calea publicității, ni se pare foarte riscată. Dar mai sunt poate și alte împrejurări, care fac ca termenul de Paști chiar și pentru o consfătuire intimă să fie prea apropiat.

»Încât pentru noi vom ține ce am promis, adevărat în orice caz vom adresa din parte-ne confrăților dela folle noastre naționale o invitație frățească la o consfătuire în Brașov cel mult până la Rosalii.«

Așteptăm cu plăcere.

— Cancelaria cabinetului și Gotterhalte. Din Oradea-mare se anunță că Szemetyky Géza camelier papal, a compus un imn regal și l-a trimis spre primire cabinetului Maj. Sale. În scrisoarea alăturată arată sfârșitul sa, patriotul părinte, cât de mult ar crește însuflețirea față de domnitor, dacă imnul sfântului sale s'ar cânta în loc de Gotterhalte.

Cancelaria cabinetului a răspuns sfântului sale, dându-i totodată lecții ca să știe, că Gotterhalte va rămâne și pe viitor și nu va fi schimbat cu imnuri create de fantazii patriotice.

— Politica economică și democratică a partidului național român. Dl Vasile Goldiș, deputat al Radnei, publică în numărul de Paști al ziarului »Arad Közlöny« un articol în care desfășoară, în linii generale, politica economică și democratismul partidului național român.

— Călătoria lui Goluhovski la Roma. Din Paris se anunță, că Goluhovski fost ministru de externe austro-ungar, a fost trimis la Roma, ca să rezolve cu Vaticanul interdicțiunea prin care se interzice unui principe catolic, ca să viziteze Roma. Maj. Sa nu mai are de gând ca să viziteze Roma, dar probabil că dorește ca moștenitorul de tron Francisc Ferdinand să viziteze pe regele Italiei.

— De neînțeles! În numărul său din urmă »Libertatea« din Orăștie publică un articol de peana unui »celor din părțile Aradului« îndreptat în contra d-lui Russu-Șirianu și a cărții sale »Românii din statul ungar«. Articolul este o insinuare calomnioasă de cea mai detestabilă specie. Credem că perversitatea asta s'a strecurat în »Libertatea« fără știrea d-lui I. Moța, dela care așteptăm să facă retractare. Altfel am fi nevoiți să-l considerăm și să-l tractăm drept un coleg care se pretează la atacuri cari între colegi descușifică!

— Asasinatul din Lemberg. Ziarul ce apare în Lemberg »Dienik Polsky« comunică următoarele despre asasinatul din Lemberg: în urma multor împrejurări descoperite decurând putem deduce, că asasinatul săvârșit de studentul rutean

Miroslav Sziczyski, este rezultatul unei conjurațiuni formale. Multe împrejurări arată, că conjurații au hotărât asasinarea contelui Potoczki împunericându-l pe Sziczyski cu ducerea la îndeplinire a planului. Imediat înainte de săvârșirea atentatului între studenții ruteni din Lemberg s'a observat o mișcare oarecare. La douăsprezece ore din zi studenții ruteni s'au adunat în localuri publice, contrar obiceiului lor de până acum de a se aduna la »clubul studenților ruteni«. La 2 ore p. m. adevărat puțin după săvârșirea atentatului un student rutean a intrat într'o cafenea unde erau adunați mai mulți studenți ruteni, strigând cât îl luă gura:

»S'a gătat deja!«

După aceasta a dispărut. Imediat după aceasta și ceilalți studenți ruteni au părăsit localul. Și pe străzi se puteau vedea studenți ruteni în grupuri mai mici. După asasinat niște studenți ruteni cari erau într'o frătură le-au dat semn celor de pe străzi să se împrăștie.

»Pe Potoczki poliția din Viena l-a avertizat, că studenții ruteni plănuiesc ceva. Contele însă nu a luat aceasta avizare în serios, precum nici cele venite din alte părți nu le-a luat de adevărate.

Iar rezultat — încheie numitul ziar a fost nimicirea lui«.

— O festivitate a tipografilor. Ieri, prima zi de Paști catolice societatea tipografilor din Arad a aranjat un concert împreună cu dans în sala din păcurița orașului. Un public foarte numeros a luat parte la această petrecere.

Punctele din program, 6 la număr, au fost executate foarte bine. Societatea tipografilor arădani are un cor numit »Guttemberg« în cadrul căruia s'a înființat o secție separată și pentru tipografilor români.

La această festivitate a concertat și secția românească a corului. A fost executate 3 puncte românești și 3 ungurești. Punctele românești au fost executate foarte bine, fiind răsplătite din partea publicului străin cu aplauze călduroase. Al doilea punct din program »Noaptea« de ** fiind îndeosebi aplaudat a trebuit repetat.

După concert a urmat dans, care a ținut până în zorile zilei.

Un punct interesant și plăcut pentru d-șoare a fost stropirea damelor cu parfum, cum e obișnuit la străini și și la români în unele părți, a doua zi de Paști.

— Cazuri de moarte. Inregistrăm cu adâncă părere de rău încetarea din viață a *drului Emil Nestor* medic cercual în Chiseteu, întâmplată după un morb scurt dar greu, Joi, în 16 Aprilie a. c. la 11 ore a. m., în anul 27 al etății și în al doilea al fericitei dar prea scurte sale căsătorii. Rămășițele pământești ale scumpului defunct s'au așezat spre odihnă Sâmbătă, în 18 l. c. la 1 oră în cripta familiară din Chiseteu, după ritul bisericii gr. cat. Fie-i țărina ușoară și amintirea binecuvântată! Pe răposatul îl deplâng: Silvia Nestor n. Șepeșan, ca soție; Silvestru și soția Elena Nestor, ca părinți; Dr. Laurențiu Nestor, Iustin Nestor, Elena Pile n. Nestor, Silvia Nestor ca frați și surori, precum și numeroase rudenii. Trimitem celor rămași în durere condoleanțele noastre.

— *Maria Popoviciu*, a încetat din viață Joi, în 16 Aprilie a. c. la 1 oră p. m. — după un morb îndelungat și plin de suferințe, în anul a-bea al 14 al etății sale. Rămășițele pământești s'au așezat spre veșnică odihnă Sâmbătă, în 18 Aprilie a. c. în cimiterul gr. or. din Beluș.

Fie-i țărina ușoară și somnul lin! Pe defuncta o deplâng. Terențiu Popoviciu și soția Ana Bușe, ca părinți; Ioan și Petru, ca frați; Nicolau Popoviciu și văd. Maria Zsuzs, ca bunici și bunică.

— *Jean Jaurés* condamnat. Văduva deputatului naționalist Syveton, — care precum ne este cunoscut s'a sinucis — l'a dat în judecată pe Jean Jaurés conducătorul socialiștilor francezi.

Procesul s'a început deja cu vre-o cinci ani înainte de aceasta, când adevărat Jaurés în ziarul său a înfierat purtarea soției lui Syveton dovedită cu ocaziunea anchetei. Alaltăieri s'a terminat acest proces și judecătoria din Paris l'a osândit pe Jaurés la o amendă de 5000 de franci și totodată publicarea sentinței în cinci zile din Paris.

— *Mitropolit expulsat*. Știe că mitropolitii greci din Macedonia sunt adevărați bandiți, sunt

draci îmbrăcați în reverendă, cari se pun în fruntea bandelor grecești, ca să poată vărsa cât mai mult sânge românesc. »Prea sfântul Sa« patriarhul a raportat în ședința de alaltăieri a »sfântului« sinod, că în urma cercetărilor făcute l-a alalt nevovot pe mitropolitul din Drama, care e expulsat și care a apărut cu vitejele status quo-ul amenințat. Patriarhul va comunica porții despre rezultatul ce l-a avut în această afacere. Adevărat nu numai că nu-l vinovat ci din contră a apărut status quo-ul. Cu alte cuvinte nu numai, că nu trebuie expulsat ci decorat. Câtă infamie și ce suferite infernale au acești mitropoliți fanatici și setoși de sânge românesc. Azi cântă în biserică »Krieelison« și mâne să pun în fruntea bandelor grecești ca să aștepte la viața fraților noștri dulci aromâni! Halal de așa fețe sfântite care sunt în plină credință că sufletele lor se vor sălășlui în sânul lui Avram!

Tenorul Gh. S. Vasiliu, care concertează de prezent în Bucovina, va face — precum suntem informați — după serbătorile sfintelor Paști, un turneu artistic în orașele noastre din Ardeal, Ungaria și Bănat. »Dr.«

— Defraudare la o bancă din Suedia. Poliția din Budapesta prin ministerul de externe a primit ieri dela ambasada suedeză din Viena o telegramă, prin care i-se cere curentarea unui defraudant. În săptămâna trecută la banca din Skamska »Skamka Hundelsbank« din Suedia s'au scutrit de cassa s'a dat de urma unei defraudări de 1 milion coroane suedeze pe care cassarul băncii David Liedholm ar fi săvârșit. Cassarul care conform cercetărilor poliției s'ar afla în Budapesta a defraudat 310.000 coroane în bani iar restul până la un milion în efecte.

Poliția a promis aceluia, care va da de urma cassarului defraudant Liedholm 2000 de coroane și 50% din bani defrodați.

— Mort dintr'o palmă. Din Deva se anunță că în comuna Merișor junii neavând ce lucra au ajuns la discuție, că cine e în stare să ardă mai zdravăn la palme. La aceasta Arsenie Cigmău a zis, că pe cine-l lovește el cu palma acela nici nu mai are zile. Atunci George Munteanu s'a dus înaintea lui ca să încerce. Cigmău l-a ars o palmă așa de zdravăna, încât i-s'a frânt junghetura lui Munteanu și la moment a rămas mort. Cigmău s'a anunțat singur la procuratură.

— Un nou scandal la curtea belgiană. Mult încercata curte belgiană e resimțită de un nou scandal, care, deocamdată e ținut în strict secret; se vorbește de plecarea principesei moștenitoare cu un mareșal al curței. Ei s'ar afla într'o stație balneară din Franța și înaintea plecării, se zice, că principesa a declarat unei dame de onoare intențiunea ei de a nu se mai reîntoarce la curtea Belgiei. Se zice că vina nu ar fi a principesei și se ventilează din nou svonul de despărțire a prințului moștenitor.

— Moarte într'o sală de scrimă. Într'o sală de scrimă din Milano, Vineri s'a întâmplat o nenorocire. Anume locotenentul Barbieri a făcut exerciții de scrimă cu un prieten al său, comerciantul Ferrario.

Sabia lui Barbieri a străpuns masca lui Ferrario, cauzându-i acestuia o rană abia vizibilă sub ochiul drept.

Ferrario care nu a dat atențiune acestei rani, în urma infectării sângelui după trei zile a murit.

— Curioasă sinucidere. În chip foarte trist și-a pus capăt vieții bogătanul Würstlust Johann din München. Acest bogătan împreună cu un prieten al său au călătorit în Italia unde tot în petreceri a trăit. Zilele trecute fiind în Neapoli hotărât să se suie și pe Vezuv. Zis și făcut. Ajungând la craterul Falanga, tinărul bogătan a strigat:

La revedere în rai!

Și cu aceasta îndreptându-se spre gura craterului s'a aruncat în el.

— Opere postume de Paganini. La un medic Chivari s'au găsit 4 splendide Nocturne pentru vioară și piano de Paganini și 25 scrisori precum și vioara germană predilectă a maestrului.

— **Descoperirea de mine de aur în Guineea franceză.** Căpitanul Villame, cunoscutul cercetător, a făcut cunoscut »Institutului Geografic« că a descoperit în Guineea franceză o »țară a aurului«, pe care într'un elan de entuziasm a comparat-o cu un nou Transvaal.

Terenul aurifer ar cuprinde o întindere de un milion de hectare, dela care se poate extrage aurul fără nici o greutate. Descoperitorul dă indicațiuni precise că la o adâncime de 40 metri se găsesc 123 până la 1200 grame de aur de metru cubic. Se găsește deasemenea aur în mai multe râuri din partea locului.

— **O țigară care explodează.** Lucrătorul Mateor Morich aprinzându-și o țigară de foi, ea făcu explozie, cauzându-i grave arsuri pe față. S'a constatat că țigara era pe jumătate umplută cu praf de pușcă.

O insulă care nu există. Amiralitatea engleză a făcut următoarea curioasă comunicare marinei britanice: Insula »Kiel Island« trecută în hărțile geografice că ar fi situată pe țărmul vestic al insulelor Pelco, nu există în realitate. Această insulă trebuie deci îndepărtată din hărțile oceanului pacific, căci numai în mod imaginar ea figurează de aproape 60 de ani în hărțile marinei britanice.

— **Elefanți infuriați.** În Riverside la societatea »Standard Oil Company« s'a iscat foc, în urma cărui s'a întâmplat o explozie groaznică. În grădina de animale din apropiere s'a produs o panică mare. Răpitoarele nu s'au putut elibera din cuști, dar elefanții și caii sălbatici cari s'au putut elibera au început a zlerga pe străzi, strivind pe mai mulți trecători. Cel mai mare dintre elefanți a intrat într'o cafenea omorând patru oameni. Animalele eliberate au stăpânit peste tot douăzeci de oameni iar paguba cauzată de ele se urcă la 1/2 milion de franci.

x Sticlărie, porcelanuri, lămpi și obiecte de lux de argint de china se pot procura pe lângă prețuri fixe și de încredere la urmașul lui Müller Somlyai, Kolozvár, Kossuth Lajos utca 4 sz., care e furnizorul mai multor institute, întreprinderi și corporațiuni. Candelabre de biserică, lămpi suspendate 2 fl. 50, 12 pahare de apă cisălate 72 cr. *Vă rugăm să fiți atenți la firmă.*

Felurimi.

Grozăvenile din Haiti. Claude Biake, care a umblat prin Haiti și cunoaște bine această țară, publică în »Daily Mail« câteva observații asupra locuitorilor de acolo și a experiențelor făcute cu ei. Sunt interesante în deosebi cele spuse de el asupra președinților republicii. Iată ce scrie:

»Cristophe, care se făcuse el însuși »imperator« și crease o aristocrație de negri, duci și baroni, era un monstru de o cruzime ne mai pomenită. Nu omora numai când și când câte un om, ci omora cu miile.

Președintele Ulysse Houreaux, un hamal negru din lamaica, care se proclamase singur stăpânitor peste San-Domingo, mi-a spus într'o zi, foarte liniștit, la masă, cum a omorât în 1897 pe propriul lui frate.

»S'a ridicat contra mea« — zicea el. — L-am invitat la masă și l-am dat mâncările cele gustoase. După ce am băut cafea și licoruri, într'o trupă de soldați. Fratele meu încercă să pună mâna pe revolver, dar îl luai înainte și îl pușcalui. Houreaux era un tiran setos de sânge. Străbătea străzile orașului San-Domingo c'o trupă de soldați și comanda: »Omorâți pe femeia aceea! sau »Ucideți pe omul ăla! și porunca era îndeplinită numai decât. Într'o zi, după plimbarea de dimineață a lui Houreaux, am văzut căzând pe străzile principale 14 cadavre. Mai târziu el a fost asasinat de unul cu numele Ramon Carceres pe a cărui tată îl omorise.

În timpul revoluției am stat în Haiti și am văzut cum abuzează de puterea lui. Acesta-i un negru cu totul incult, brutal, care n'are nici o însușire pentru situația ce ocupă, afară de curajul de bulldog, care l-a făcut popular în armată. În ziua când s'a proclamat singur președinte a omorât pe 4 adversari politici.

Nu se poate descrie cât sunt de urgisiți albi în Haiti. Fiecare indigen e gata bucuros ori când să omoare cu pietre pe un alb. În multe orașe și sate m'au sculptat copiii mici și m'au întâmpinat cu cuvintele cele mai de ocară, numai fiindcă sunt alb. Un comandant la care mă dușesem cu o scrisoare de liberă trecere din partea preș. Alexis, mi-a zis: »În chipul ăsta nu poți să faci nimic, albule; nădăjduiam că pot. Noi voiam să omorăm pe albi, dar Alexis pare a îmbătrâni și slăbi.

Inteligența animalelor. — Pe zi ce mergem căpătăm probe de inteligența animalelor.

Drul Guérin, istorisește un fapt eludat întâmplat de câțiva ani.

Un bătrân malmuțci fu prins și dus la oraș. După doi ani murii și surpriza fu mare când se descoperi că animalul avea un singur ochi. Celălalt ochi lipseă, iar cavitatea lui era umplută cu un amestec de pământ și ierburii de diferite culori atât de bine combinate, încât până la moartea moimuoțului nimeni nu observă lipsa ochiului. Și mai zicem că animalele nu sunt inteligente.

Salut aseptice. — Regele Angliei este un bun higienist. La ceremonii, plimbări, voiajuri, dânsul își scoate adesea mânușa stângă, însă nici odată cea dreaptă.

S'a crezut, la început, că era o modă nouă pe care o inaugura elegantul monarh. Dar s'a observat în urmă că regele Eduard face aceasta din motive igienice. În adevăr, mai ales în voiajuri de câte obiecte suspecte nu atinge blata mână! Este ușor de a se contamina o cordială strângere de mână de multe boli ca răia, difteria, tuberculoza etc.

Urmând exemolul dat de sus, drul Nalpasse a propus de a substitui grațiosul salut orientat, »temenach« chahaudului englezesc ca fiind cu desăvârșire aseptice.

Useptice!! Cred și eu!! Dar cu toate acestea și în contra rațiunii igienice, cordiala strângere de mână va sta mult încă între noi.

Economie.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta

Budapesta, 20 Aprilie 1908.

ÎNCHEREA la 1 ORĂ :

Grâu pe Apr. 1908 (100 kg.)	21 68—21 70
Secară pe Apr.	18 70—18 72
Ovăș pe Apr.	14 06—14 08
Cucuruz pe Mai 1908	12 94—12 96

ÎNCHEREA la 4 ORE :

Grâu pe Apr.	21 84—21 86
Secară pe Apr.	18 70—18 72
Ovăș pe Apr.	14 16—14 18
Cucuruz pe Mai 1908	12 98—13.—

Prețul cerealelor după 100 kg. a fost următorul:

Grâu				
de Tisa	—	—	—	21 K. 15—22 K. 85 fl.
Din comitatul Aibel	—	—	—	21 » 45—22 » 35 »
De Pesta	—	—	—	20 » 85—22 » 45 »
Bănățenesc	—	—	—	20 » 95—22 » — »
De Bacica	—	—	—	21 » 85—22 » 30 »
Săcară	—	—	—	19 » 25—19 » 35 »
Orzul de nutreț, cvallitatea I.	13	»	30—13	» 60 »
» de cvallitatea II	12	»	90—13	» 20 »
Ovăș	»	I	15	» 40—15 » 60 »
»	»	II	14	» 70—14 » 90 »
Cucuruz vechiu	—	»	—	» — » — »
» nou	12	»	55—12	» 65 »

Rugăm pe toți abonații cari sunt în restanță ori nu și-au reînnoit încă abonamentul pe coartalul Aprilie—Iulie, să binevoiască a plăti cât mai curând ceea ce datorează pentru primirea ziarului nostru.

BIBLIOGRAFIE.

A apărut nrul 27 al excelentei reviste populare »Aibina« cu următorul sumar: Redacția: Activitatea extra-scolară a preoților și învățătorilor. — I. Kallinderu: Cultura viilor. — Preot Bucevski: Cuvânt la învierea domnului nostru Isus Hristos. — Buletinul comisiunii monumentelor istorice. — I. Legea monopolizării cârcimelor (III). — Din »Monitorul Oficial«. Dr. Lux: Bătălia. Barza cu gușe. Flamingo. — M. Lungianu. Tălcuirea legilor: Constituția. Istoricul ei. — Red., Pomenile și alcoolismul. — I. St. Marat: Starea agricolă a României la finele lui Martie. — Prețul cerealelor. Lămuriri cititorilor: Societatea »Steaua«. — Cronica săptămânii. Cărți și reviste. Ilustrațiuni: Vederea mănăstirii Comana. — Intrarea mănăstirii Comana. Bătălia mic alb. Marabu-Flamingo.

— »Luceafărul« nr. 5 are următorul sumar: I. Agârbiceanu, Bădiu Pătruș, Elena Farago, Noemvie (poezie), Elena Farago, O seară (poezie), Cat. Theodorian, Sângele Solovenilor, I. U. Soricu, Sonte (poezie). * Iubiul »Gazetei«. O. de Cozmuța, Scrisoare din Paris. Victor Efilmiu, Corabia cu trei catarge (poezie), Maria Cunțan, Rugare (poezie), O. C. și A. Tăslăuanu, Synnöve Sobakken de Björnstjerne Björnson (trad). Dărl de seamă S. C. Făgețel; Elena Farago: Traduceri, A. O. M. Găze de N. Urechia, Cronica, Români la Roma, Greve studentești, Sărbătoare muzicală în Sibiu, Reviste și ziare. »Tinerimea artistică«. Academia Română, Știri. — Poșta Redacției. — Poșta administrației. Ilustrațiuni: Dela »Tinerimea artistică«. Gheorghe Barțiu, Iacob Mureșianu, Aurel Mureșianu, Sada Jacco, Kawa Kami, Caravane la întoarcere.

Ierarhia și metropolia bisericii române din Transilvania și Ungaria de V. Mangra.

Interesantul studiu este o retipărire din »Telegraful Român« unde a apărut într'o serie de articole. Acum, scos în broșură, stă la dispoziția tuturor pe cari îi interesează adevărul istoric privitor la trecutul răstălmăcit al bisericii noastre și la viața și activitatea marelui arhiereu Sava Brancovici.

În libria Kerpel Izsó din Arad (Andrássy-ter nr. 10) se află toate numerele apărute până acum din »Biblioteca pentru toți«.

La institutul de artegrafice »Minerva« din București, Bulevardul Academiei 3 a apărut și se află de vânzare următoarele broșuri:

1. O istorie de demult de M. Sadoveanu preț 2 lei.
2. Novele, Povestiri, de I. Caragiale. Preț 2 lei.
3. Poezii populare ale românilor de V. Alexandri. Preț 1 50 lei.
4. Impresii de Il. Chendi Preț 2 50 lei.

Redactor responsabil provizor Sever Bocu.
Editor proprietar George Nichin.

Farmacia la »Regina Elisabeta«

laborator medical și cosmetic

Szeged, Csongrádi sugár-ut.

Recomandă preparatele celebre cu efect experimental sigur, fabricate în laboratorul cosmetic și cosmetic sub încheierea »Regina Elisabeta«.

Crema de față »Elisabeta« — de zi și de seară — redă feței frăgimesea tinereții, împiedică formarea orzilor, face să dispară imediat pistriile, petele de fect și tot felul de necurătenii ale pielii. Preț 1 și 2 cor.

Lapte de crea »Elisabeta«, contra tuturor boalelor de piele și a defectelor frumseții, efect sigur. Preț 1 cor. 20 fl.

Spirt de păr »Elisabeta« după o folosire de câteva zile împiedică formarea mătreței, întărește rădăcinile bolnave ale părului. Preț 1 cor. 60 fl.

»Buzodol« contra asudării picioarelor și a mânilor — după o singură folosire, efect sigur și în cazurile cele mai grave. Preț 1 cor.

Singurul depozit la fabricantul. Comandele din provincie se îndeplinesc punctual. La o comandă de 10 cor. nu se socotește împachetarea și portul.

Lemle József, farmacist

Prețuri moderate!

Spre atențiunea onor. public!

PARFUMERIE

FRANCEZĂ ȘI ENGLEZĂ

Creme pentru față, creme și pudre pentru mâni, pudre pentru față, ape de colonia, ape de păr, săpunuri, ape de gură, paste, prafuri și perii pentru dinți precum și tot felul de articole casnice în calitățile cele mai bune și cu prețurile cele mai moderate, se găsesc la:

Noua Drougerie

= Nestor Hanzu =

ARAD

strada Weitzer János Nrul 2.
(Palatul Minorităților).

Firmă românească!!

Adresa pentru scrisori:

„VÖRÖSKERESZT“ DROGERIA ARAD.

Comenzile din provincie să efectuiască prompt și exact.

Comande din provincie să efectuiască prompt și exact.

Prăvălie nouă.

WEISZ și BENJÁMIN

ARAD, Andrassy tér Nrul 22.

(Lângă farmacia Hajos).

Recomandăm magazinul nostru asortat din nou așa d. e.

Lucrări de mână și tot felul de articole ce se țin de aceasta branșă,

mănuși de dame, dantele, panglici, haine de copii și trouseau pentru bébé, mare asortiment.

Serviceu atent.

Prețuri eftine.

Telefon în loc și provincie 635.

Se caută teolog greco-oriental neînsurat, pentru o parohie foarte bună de clasa I, ce e a se ocupa în grabă. Numai candidați foarte serioși își vor adresa ofertele la Administrația »Tribunei« pentru »Honestas«.

In cancelaria notarială a subscrisului se caută

UN TINĂR

care să fie în stare a conduce și cancelaria singur din 1 Maiu a. c.

Preferiți sunt cei diplomați.

Sub următoarele condițiuni: vipt, 50 cor. salar lunar și din venitelele private 20%. Bucium (Alba Inf). **Stefan Paul, notar.**

ANUNȚURI

primește administrația »Tribuna« pe lângă prețurile cele mai moderate.

De vânzare loze de viță, portaris și soiu pentru vin și struguri de păstrat.

Soiu pentru vin 40 fl. mîia.

Soiu ptru struguri 45 fl. mîia.

La dr. Buding, medic Csákova (Temes m).

APĂ MINERALĂ PHOENIX DIN BUZIAS

PENTRU BOALE DE RINICHI și BEȘICĂ întrece orice apă GUST PLĂCUT PUȚIN ACRIU, LIBER de FER, cu acid carbonic.

APĂ DE MASĂ RECORITOARE

RECOMANDATĂ DE MEDICI.

RECOMANDATĂ DE MEDICI.

Se poate folosi ca și cură de beut, la boale de rinichi și de beșici, la cataruri învechite de rinichi, contra petrei de beșică și formațiune de nisip, s'a dovedit cu mare efect la organele respirării și la afecțiuni corale. — Prospect se trimite la dorință administrația izvoarelor

Direcțiunea apelor minerale Muschong Buziaș.

Înștiințez pe on. publică că mi-am mutat măcelăria pe Szabadság-tér în edificiul teatrului vechiu unde, vind carne proaspătă de porc cu 68 cr. Untură curată cu 68 cr., slămina, cu 68 cr., șunca afumată cu 90 cr. înainte 80 cr. cotlete 90, coaste 72, picioarele cu 60, mațele cu cele mai favorabile prețuri de zi. Mațe și săpun de uscat de casă, varză acră, napi crastaveți și pipărci se pot căpăta în măcelăria lui **Garay Károly**, în Arad pe Szabadságtér.

Czernoczky Mihály

magazin de ghete.

pentru dame și bărbați.

ARAD, Kossuth utca 67.

Fabricație proprie.

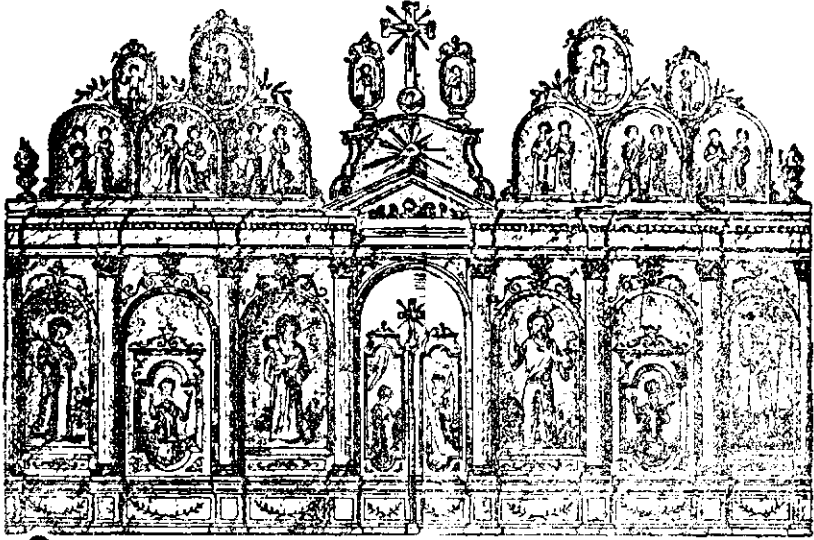
Prețuri ieftine.

Ghete de șevro pentru domni	12-40 cor.
» » box	11-60 »
» » șevro cu bumbi p. dame	10-90 »
» » cu șirete pentru dame	9-60 »
» » box cu șirete p. dame	8-30 »
» » pele de vițel p. dame	7-60 »
Jumătăți de șevro brun	9-00 »
Jumătăți de șevro	7-60 »
Jumătăți de căprioară	6-40 »
Ghete tari de muncitori dela	7-— cor.
Ghete de copii dela	3-— cor.

Kelemen Márton,

atelier de altare și statui de lemn.

Győr, strada Andrásy 19.

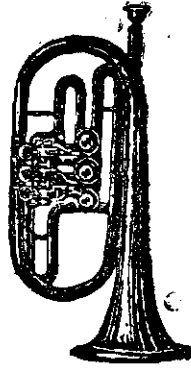

Lucrează altare în stil și străni, scaune de cuminecat, cristelnițe, icoane în relief, tronul Mariei, și tot felul de
● ● statui sfinte. ● ●

Plan și proiect de preț trimit cu
— plăcere. —

Carl Raab

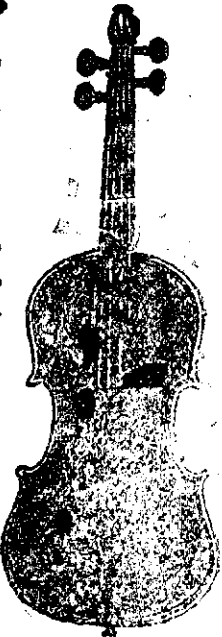
Cel mai mare magazin cu aparat de muzică din comit. Bácsbodrog. Zombor, str. Zrinyi. Ujvidék, str. Duna 5 (ângă Promenadă).

Aparate fabricate proprii și anume: vioare, celo mari, mici, trimiti, flaute, clarinete, tobe mari și mici, baș-tambure de rangul întâi, harfă de forma ferei, — le recomand cu toată căldura.

Harmonice, gramfoane, fonografe și alte asemeni aparate, atât cu corzi de piele cât și de oțel din țară cât și strănătate în cel mai mare asortiment.

Drege orice aparat muzical, specialiști are la dispoziție. Catalogul prețurilor trimit ori cui grațis și franco.

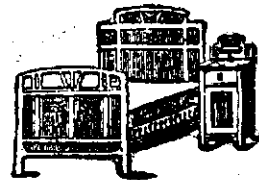
Gergely István,

măsar de edificiu și mobile de artă. Fabrică cu deseneuri patentate.

Kolozsvár, str. Monostor nr 70

Se recomandă publicului din loc și provincie: primește montarea edificior a odăilor și bucătăriilor, precum și cafenele, biurouri, și prăvălii mai departe lucrează portale după desenul dat sau după adeseul propriu dela cele mai simple până la cele mai complicate cu preț favorabil și executate cu punctualitate.

Lucrul bun și frumos nu e scump.

Masă de desen patentată atât pentru școli cât și pentru scopuri particulare, potrivită pentru ori-ce formațiune corporală. — Primește aranjarea bisericilor, a școalelor și a locuințelor, a cafenelelor biurourilor etc. după modele date sau după desene proprii dela cea mai simplă executare până la cea mai complicată.

Pentru desfacerea mai repede!
Caspari Frigyes és Társai
Medgyes (Nagyküküllő m.)

recomandă cu preț redus produsele
școalei de pomi

precum:

pomii cu simburii tari, tufe de agriși și coacăze (ribiszke), smeură, fragi, tufe decorative, vlăstari sălbatici de pomi fructiferi, pentru garduri vii, brazii și trandafiri, etc.

Preț-curent se trimite grațis la dorință.

Numai e emigrare!

pentru că și la noi poate câștiga ca'n America, dacă se ocupă cu industria noastră de casă.

Dă lămuriri prima întreprindere din Ungaria de Sud de mașină de împletit în casă

Kötögép vállalat, Szeged,

strada Iskola nr. 18.

Cea mai mare și mai ieftină firmă de grădinărit din țară.

200,000 bucăți de ulțoi de viie, 200,000 bucăți riparia, 100,000 bucăți pomi frumoși cu coroană 200,000 bucăți trandafiri nobili, 100,000 bucăți arbori de lux și cireși de lux se pot căpăta cu un preț fabulos de ieftin, catalog de specii și prețuri se trimit gratuit și porto franco, — firma

Váradyelencei műkertészeti és rozsatelep
Nagyváradon.

PREMIATĂ CU PRIMUL PREMIU LA EXPOZIȚIA MILLENARĂ DIN BUDAPESTA IN 1896.

Fabrică de ceasuri de turn și turnătorie de clopote

A LUI

G. P. PANTELIC in SEMLIN (ZIMONY)

FIRMA FONDATA IN 1854.

FIRMA FONDATA IN 1854.

Face ceasuri de turn după felul cel mai nou, propriu de construcție, cu pendulă liberă, cu sîrmă.

Toarnă clopote noi, face smalturi mișcătoare de fier, la clopote vechi pentru ale acorda armonie, face adnexe de clopot de fier.

Garantează execuție precisă.

Bisericilor și comunelor sărace li să dă în rate de mai mulți ani.

Am cercat expoziția universală din Paris din 1900, cu scop de studiu.

